

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ca. 1 million lønmodtagere i Danmark, svarende til knap 40 pct. af samtlige lønmodtagere, er uden erhvervsuddannelse. Der er således tale om et stort uddannelsesefterslæb blandt lønmodtagerne, og dette efterslæb indhentes ikke af sig selv. Selv om flere og flere unge får en erhvervsuddannelse, betyder en faldende tilgang af unge til arbejdsstyrken, at andelen af lønmodtagere, der ikke har en erhvervsuddannelse, kun langsomt bliver mindre.

Den store andel af lønmodtagere uden erhvervsuddannelse skaber risiko for flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet, hvorved en samtidig mangel på uddannet arbejdskraft og en stor arbejdsløshed, fortrinsvis blandt de ikke-faglærte, kan opstå.

For at nedbringe uddannelsesefterslæbet hos lønmodtagerne og for at undgå fremtidige flaskehalsproblemer skal der omgående igangsættes voksenerhvervsuddannelsesinitiativer, der bringer voksne op på faglært niveau.

En voksenuddannelsesreform er en nødvendig opfølgning af de overenskomstresultater, som arbejdsmarkedets parter opnåede i foråret 1991 vedrørende orlov til uddannelse, uddannelsesplanlægning og uddannelsesaftaler.

Konkret vil voksenerhvervsuddannelsesforløb i en lang række tilfælde kunne tilrettelægges således, at ledige vil kunne udfylde de tomme huller i virksomhederne, der opstår, når medarbejderen i voksenerhvervsuddannelsen er på skoleophold. Derved kan voksne medvirke til at fremme en rotationsordning på arbejdsmarkedet, som både konkret og generelt vil virke fremmende såvel for den samlede arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitiske indsats som for den enkelte virksomheds systematiske uddannelses- og personaleplanlægning.

Lovforslaget om etablering af voksenerhvervsuddannelser skal – som et særligt kapitel – udformes inden for rammerne af lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 22. juni 1990. Denne er i sit udgangspunkt og formål udformet med henblik på

unges uddannelse. Der er efter forslagsstillernes opfattelse brug for at få udformet et selvstændigt lovkapitel, der tager sigte på voksne og disses særlige forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse. Lovforslaget vil pålægge undervisnings- og forskningsministeren og de styrende organer at tilrettelægge en systematisk indsats for uddannelse af voksne.

Økonomi

Voksenerhvervsuddannelsesforløbene for den enkelte voksne bør i gennemsnit være 2 år, idet der heri indgår 1 skoleår. Et skoleår svarer til 40 uger, og hvis skoletiden er jævnt fordelt over uddannelsesperioden, vil den voksne således være på skole 20 uger pr. år.

Bruttoudgifterne til skolepladserne består dels af driftsomkostninger til skolepladserne og dels af den refusion, som arbejdsgiverne skal modtage under voksenlærlingens skoleophold.

Driftsomkostningerne til voksenerhvervsuddannelsespladserne er afhængige af flere forhold; dels spiller sammensætningen af henholdsvis faglig og almen uddannelse en rolle, og dels er driftsomkostningerne afhængige af, hvor uddannelserne finder sted.

Alt i alt er det således vanskeligt at angive et enhedstal for driftsomkostningerne for den enkelte uddannelse. Imidlertid kan det på baggrund af priserne for erhvervsuddannelser, specialarbejderuddannelsesforløb og almen voksenuddannelse skønnes, at årsprisen for en helårsuddannelsesplads vil være ca. 75.000 kr.

Arbejdsgiverrefusionen svarer til højeste dagpenge-sats for de perioder, hvor voksenlærlingene er på skole. En helårsplads svarer til 40 skoleuger, maksimale dagpenge er p.t. 2.502 kr. pr. uge, og udgifterne til arbejdsgiverrefusion for en helårsplads er således 100.080 kr. (1991-priser).

Ved vurdering af bruttoudgifterne skal det, jf. de generelle bemærkninger, tages i betragtning, at etablering af voksenerhvervsuddannelse vil reducere ledigheden. Herved reduceres udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse. Endvidere vil de faldende ungdomsårgange betyde, at der andre steder i uddannel-